

Friggaskolan AB
Box 3141
831 61 Östersund

2005-09-05

1 (2)

Dnr 54-2005:307

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Friggaskolan i Östersund

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen vid fristående grundskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för rätt till bidrag alltså uppfylls av skolan.

Skolverket har genomfört en inspektion av utbildningen vid Friggaskolan i Östersund.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Friggaskolan i de flesta avseenden är av mycket god kvalitet. Såväl elever som föräldrar är nöjda med undervisning och skolpersonal. Eleverna trivs på skolan och är trygga i sin skolmiljö.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden.

Förbättringsområden

I rapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden i den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser nämligen:

Allmänna förutsättningar

- Skolverket bedömer att Huvudmannen måste se över vilka avgifter och kostnader som förekommer för elevernas utbildning så att dessa överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

Kunskaper och färdigheter

- Skolverket bedömer att det för ämnet hem- och konsumentkunskap saknas ändamåls- enliga lokaler och att utrustningsnivån i den befintliga lokalen är låg. Lokalen för trä- och metallslöjd har ett begränsat antal arbetsplatser anpassade för ämnets olika moment vilket kan minska elevernas möjligheter att nå målen för undervisningen i ämnet.

Skolans kvalitetsredovisning

- Skolans kvalitetsredovisning bör utvecklas till att även omfatta analyser och bedömningar av hur väl skolan lyckas avseende de nationella kunskapsmålen.

Kritikområden

Följande område uppfyller inte författningarnas krav och skall därför snarast åtgärdas.

- Skolverket bedömer att det inte är förenligt med skollagen eller grundskoleförordningen att erbjuda alla elever ett tionde grundskoleår på det sätt som Friggaskolan gör. 4 kap. 3 § skollagen, 6 kap. 3 § i grundskoleförordningen, 6 kap. 4 § i grundskoleförordningen.
- Skolverket bedömer att Friggaskolan ej följt författningarnas krav avseende bedömning och betygssättning, 7 kap. 7 § grundskoleförordningen.

Uppföljning

Senast den 29 november 2005 skall huvudmannen för Friggaskolan i Östersund, redovisa till Skolverket enheten för utbildningsinspektion i Umeå vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

På Skolverkets vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Sten Svanholm
Undervisningsråd

Kopia till:

Enligt fastställd sändlista.

Inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Friggaskolan i Östersund

1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående grundskolor står enligt 9 kap. 11 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har Skolverket genomfört en inspektion av Friggaskolan i Östersund.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen 2000. Inspektionen har bestått av dokumentstudier samt ett besök vid skolan den 20-21 april 2005 utfört av undervisningsråden Sten Svanholm och Stefan Persson. Vid besöket fördes samtal med företrädare för skolans styrelse, rektorn, lärare, skolsköterskan, elever och föräldrar. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel och ett antal lektioner följdes.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Östersund angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 9 kap. 11 § skollagen. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till bestämmelserna i skollagen och andra författningar. Den rättsliga regleringen framgår av bilaga 1.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats av ledningen för skolan. Huvudmannen för Friggaskolan har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Skolan fick genom beslut, dnr 99:1086, den 20 december 1999 godkännande och rätt till bidrag från elevernas hemkommuner för att bedriva grundskoleverksamhet. Godkännandet avsåg årskurserna 1-4 och gällde från och med läsåret 2000/01.

Genom beslut, med dnr 00:1148, den 15 december 2000 godkändes byte av huvudman till Friggaskolan AB.

Friggaskolan AB fick genom beslut, dnr 00:1148 den 20 december 2000, godkännande för årskurserna 5-9 med rätt till bidrag från och med bidragsåret 2001/02. Skolverket medgav att skolan får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

I likhet med Östersunds kommun erbjuder inte Friggaskolan förskoleklass till sexåringar. Däremot erbjuds samtliga elever en tioårig grundskola med skolstart som sexåringar.

För att komma ifråga för det tionde skolåret fyller vårdnadshavarna till elever på Friggaskolan i en registreringsblankett där vårdnadshavarna accepterar erbjudandet om ett tionde skolår. Det tionde året på Friggaskolan genomförs oftast efter årskurs 2 och benämns årskurs 2:10. Samråd sker med föräldrarna som sedan fattar beslut i frågan. I stort sett samtliga elever genomför det extra året oavsett tidigare studieresultat.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Skolans huvudman är Friggaskolan AB med organisationsnummer 556590-8257. Bolaget har sitt säte i Östersund och skall driva grundskolan Friggaskolan omfattande årskurserna 1-9. Styrelsen består av tre ledamöter varav rektor är en av ledamöterna.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolverket har tagit del av Friggaskolans årsredovisning för år 2004. Årsredovisningen har ett positivt resultat. Omsättningen uppgick till 11,2 miljoner kronor med ett överskott på 0,4 miljoner kronor

Elevantal

Eleverna kommer från Östersunds kommun med kranskommuner. Vid inspektionsbesöket fördelade sig antalet elever enligt nedan. Från och med läsåret 2005/06 kommer skolan även att omfatta årskurs nio.

Årskurs	Födda	Flickor	Pojkar	Summa
1	98	12	13	25
2	97	13	14	27
2:10	96	17	6	23
3	95	8	17	25
4	94	16	8	24
5	93	14	10	24
6	92	7	15	22
7	91	17	7	24
8	90	15	10	25
Summa		119	100	219

Skolan har en kö på drygt 80 elever till de 25 platser som är aktuella för intag läsåret 2005/06.

2.4 Principer för intagning

1. Friggaskolan avgör för varje åldersgrupp det antal barn som kan tas in.

2. I första hand tas barn med syskonförtur in. Skulle dessa vara flera än det beslutade totala intaget är datum för anmälans ankomst till Friggaskolan avgörande. Skulle två barn ha samma anmälningsdatum tillämpas geografisk förtur.
3. Om flera platser än de som erbjuds barn med syskonförtur finns, avgör anmälans ankomstdatum till Friggaskolan. Skulle två barn ha samma anmälningsdatum tillämpas geografisk förtur.

2.5 Skolhälsovård

Friggaskolan har avtal med elevhälsan i Östersunds kommun. I avtalet ingår skolsköterske- och skolläkarservice i samma omfattning som för kommunala skolor i Östersunds kommun. Övriga elevvårdstjänster köps in vid behov.

2.6 Registerkontroll

Skolan tillämpar förordningen om registerkontroll vid samtliga nyanställningar.

2.7 Avgiftsfri utbildning

Utbildningen vid skolan är huvudsakligen avgiftsfri. I samband med idrottsdagar, utflykter och lägerskoleaktiviteter kan dock avgifter på upp till 150 kr per elev förekomma. Vid aktiviteter som är förlagda utanför skolan får eleverna vid vissa tillfällen själva bekosta lunch.

2.8 Bedömning

Skolverket bedömer att såväl elevtillströmning som huvudmannens ekonomiska situation uppfyller de krav på stabilitet som ställs på en fristående huvudman.

En fristående skola skall enligt 9 kap. 2 § skollagen ge eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vad som gäller för grundskolan måste därför tas som utgångspunkt för bedömningen av verksamheten även vid en fristående skola.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att grundskolan har nio årskurser och att utbildningen i varje årskurs skall bedrivas under ett läsår.

Enligt 3 kap. 8 § skollagen är det möjligt för vårdnadshavaren att begära att eleven skall börja skolan höstterminen det kalenderår barnet fyller sex år. Även för en sådan elev skall utbildningens planeras att omfatta 9 år.

Enligt 6 kap. 3 § i grundskoleförordningen skall vid slutet av varje läsår eleverna i årskurserna 1-8 flyttas till närmast högre årskurs, om inte något annat beslutats med stöd av 4 eller 6 §.

Enligt 6 kap. 4 § i grundskoleförordningen får rektorn efter samråd med vårdnadshavare besluta att eleven inte skall flyttas, om detta med hänsyn till elevens allmänna utveckling och i övrigt är lämpligast för eleven.

Enligt 6 kap. 6 § grundskoleförordningen får rektorn på begäran av vårdnadshavare medge eleven att gå om en årskurs.

Skolverket bedömer att det varken är förenligt med skollagen eller grundskoleförordningen att erbjuda alla elever ett tionde grundskoleår på det sätt som Friggaskolan gör. Om en elev skall ha ett 10 grundskoleår skall det ske utifrån en individuell bedömning om att eleven är i behov av ett extra skolar.

Skolverket bedömer att huvudmannen måste se över vilka avgifter och kostnader som förekommer för elevernas utbildning så att dessa överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

Sammanfattningsvis bedömer Skolverket att Friggaskolan i Östersund inte uppfyller de allmänna förutsättningarna för verksamheten.

3 Kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

Friggaskolan AB är huvudman för verksamheten. Bolagets styrelse fastställer skolans budget.

På skolan finns en ledningsgrupp bestående av rektor och ledare för respektive arbetslag.

Skolan leds av en rektor med erfarenhet av arbete som rektor inom kommunens skolverksamhet. Rektorn är utbildade mellanstadie lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn och personalen fastställer målen för verksamheten. Rektorn vistas ofta ute bland eleverna, besöker olika arbetspass och är väl förtrogen med verksamheten.

Skolan är indelad i tre arbetslag. "Friggeliten" med årskurserna 1-2 är belägen i en separat byggnad. I huvudbyggnaden "Klockhuset" finns två arbetslag, ett lag för mellangruppen årskurserna 2:10 - 5 och ett lag för de äldre eleverna årskurserna 6-8.

Skolan börjar varje läsår med en veckas studiedagar med huvudsaklig inriktning på planering och fortbildning. Läsåret avslutas med ytterligare en veckas studiedagar med särskild inriktning mot utvärdering.

Varje tisdag har skolan konferenstid för all personal. Varannan tisdag används tiden för personalkonferens. Övriga tisdagar genomförs ämnes- eller uppdragskonferenser.

En kväll per månad genomförs en särskild träff där ibland externa föreläsare medverkar.

3.2 Lärarkompetens

Lärarna har utbildning för den undervisning som bedrivs med undantag för ämnena hem- och konsumentkunskap samt trä- och metallslöjd. Läraren i hem- och konsumentkunskap är utbildad lärare för textilslöjd. Läraren i trä och metallslöjd saknar pedagogisk utbildning. En lågstadielärare med mastersutbildning i computing and mathematics education har ansvar för specialpedagogiska frågor.

Friggaskolan köper undervisning i ämnena bild samt idrott och hälsa från den kommunala gymnasieskolan Wargentinskolan. Från och med hösten 2005 kommer såväl bildläraren som idrottsläraren att vara anställd av Friggaskolan.

3.3 Lokaler och utrustning

Lokalerna byggdes ursprungligen för landstingsverksamhet och ägs numera av Östersunds kommun. Friggaskolan AB hyr lokalerna av kommunen. Lokalerna är trivsamma, av äldre modell, men i gott skick. De är ombyggda och anpassade för skolverksamhet. Lektionssalarna är väl tilltagna och tillgången till grupprum är god. På skolan finns elevcafeteria och skolbibliotek. Lokaler för bild, idrott och hälsa och laborationer hyrs av den närbelägna Wargentinskolan. Skolan har samma avtal som de kommunala skolorna avseende nyttjande av kommunens fritidsanläggningar.

Skolans lektionssalar är i allmänhet väl utrustade för den undervisning som bedrivs. Undantaget från denna bild är lektionssalarna i hem- och konsumentkunskap samt trä- och metallslöjd.

För hem- och konsumentkunskap finns en lokal som delas med fritidsverksamheten. I lokalen finns endast en spis och en diskbänk. Arbetsytorna för de praktiska momenten är begränsade. Lokalerna för trä- och metallslöjd har ett begränsat antal arbetsplatser anpassade för ämnets olika moment.

Läroböcker är nyinköpta och datorer med Internetuppkoppling är av god standard. I samhällsorienterande och naturorienterande ämnen saknar eleverna egna läroböcker. Istället finns läroböcker i dessa ämnen huvudsakligen i klassuppsättningar och schemaläggs för olika klasser. Tillgången till datorer är begränsad. Lektionssalarna är i allmänhet utrustade med två datorer vilket enligt eleverna kan medföra att vissa arbetsmoment blir svåra att genomföra i den takt eleverna önskar.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Friggaskolan följer samma timplan som grundskolorna inom Östersunds kommun. Friggaskolans nuvarande timplan innehåller mindre avvikelser från den timplan man redovisade i samband med ansökan om godkännande. Enligt Friggaskolan beror detta på att skolan startade med årskurserna 1-4 men utgick i timplanen från Östersunds kommuns kommunala skolor för årskurserna 1-9. Timplanen har sedan reviderats utifrån de erfarenheter skolan gjort.

Skolan har infört en handledartid på 216 timmar som syftar till att ge handledaren tid för den grupp man är ansvarig för. I handledartiden ingår, klassråd, planering och utvärdering. Dessutom ges eleverna möjlighet att erhålla enskild handledning. Friggaskolan anser att handledartiden höjer kvaliteten på elevernas skolvecka och betraktar tiden som skolans val.

Skolans pedagogik bygger enligt egna uppgifter på tankegångar från pedagoger som Henry Pluckrose, Lev Vygotskij, Loris Malaguzzi, Célestin Freinet och John Dewey. Deras tankar har utvecklats och anpassats utifrån personalens egna erfarenheter och kunskaper. Skolan strävar efter att skapa en läromiljö där varje enskilt barn

skall få känna att det duger, en pedagogik som skapar rika tillfällen till inlärnin g och där varje barn skall kunna finna en väg till lärande som är bra för just det barnet.

Den praktiska undervisningen är varierad och bygger på en dialog mellan lärare och elever. Att ta tillvara elevernas kreativitet och lust att lära är centralt i lärarnas förhållningssätt. Elevernas ansvarstagande ökar med stigande ålder och mognad. Ämnesövergripande teman där arbetet genomförs i grupp är återkommande inslag i undervisningen.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

Friggaskolan har fått Skolverkets medgivande att utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan genomför nationella ämnesprov i årskurs fem och använder Skolverkets diagnosmaterial i årskurs två. Skolan har redovisat sammanställningar över de senaste provresultaten. Resultaten är genomgående goda.

Av betygskatalogen för årskurs 8 höstterminen 2004 framgår att samtliga elever erhållit betyget Godkänd i hem- och konsumentkunskap, Godkänd i teknik samt Väl Godkänd i bild. Betygsättande lärare har av Skolverket beretts möjlighet att förklara de enhetliga betygen i dessa ämnen.

Läraren i hem- och konsumentkunskap saknade underlag för att differentiera betygen men gjorde bedömningen att alla elever i gruppen nådde nivån Godkänd. Som skäl till att underlag saknas anger läraren ”för få undervisningstillfällen” under höstterminen.

I ämnet teknik tog en ny lärare över klassen vid höstterminsstarten 2004. Läraren anger att det inte lästes mycket teknik under hösten utan att övriga naturorienterande ämnen prioriterades. Den nye läraren samarbetade vid betygssättningen med den lärare som undervisat gruppen tidigare. De båda lärarna var överens om att betygsnivån Godkänd var det enda rätta i det läge som var.

Bildläraren har undervisat klassen i 3 år. Läraren säger att detta är en ovanlig klass att möta, främst med tanke på klassens jämnhet. Klassen är som grupp mycket duktiga på att lösa givna uppgifter inom ramen för estetiskt skapande och varje enskild elev har uppvisat stort intresse och kunnande i ämnet. Det är lärarens bedömning att samtliga elever i klassen var värda ett högt betyg

3.6 Bedömning

Skolverket bedömer att rektorn har hög förtrogenhet med verksamheten och goda förutsättningar att ta det ansvar som ställs på rektorn enligt författningarna.

Lärarna har i huvudsak den erfarenhet och utbildning som krävs för den undervisning de bedriver.

Undervisningens innehåll och arbetsformer är stimulerande och varierad. Lärarnas förhållningssätt gör att elevernas kreativitet och lust att lära utvecklas och tas tillvara.

Skolverket bedömer dock att det för hem- och konsumentkunskap saknas ändamålsenliga lokaler och att utrustningsnivån i den befintliga lokalen är låg. Lokalen

för trä och metallslöjd har ett begränsat antal arbetsplatser anpassade för ämnets olika moment vilket kan minska elevernas möjligheter att nå målen för undervisningen i ämnet.

Det faktum att eleverna i ämnena hem- och konsumentkunskap, teknik och bild erhållit samma betygsnivå inom respektive ämne är, enligt Skolverkets bedömning, ett resultat av att skolans organisering av undervisningen delvis varit bristfällig samt att skolan ej följt författningarnas krav på bedömning och betygssättning.

Sammanfattningsvis bedömer Skolverket att det inte är säkerställt att utbildningen vid Friggaskolan på alla områden ger kunskaper och färdigheter som, till art och nivå, väsentligen motsvarar de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94), samt de nationella kursplanerna. Styrelsen har fastställt ett måldokument där man ger en fördjupad beskrivning av vad skolan står för.

Skolans visioner uttrycks bland annat som en vilja att lägga grunden till ett livslångt lärande genom att öppna skolan och ta tillvara naturen och närsamhällets resurser i form av människor, institutioner och företag. Upplevelser ute i verkligheten ger lust och mening åt barnens arbete i klassrummet. Det skall vara roligt att lära. Skolan vill frigöra sig tankemässigt från det traditionella skolmönstret men samtidigt uppfylla kraven på de grundläggande färdigheterna. Skolan vill visa att det går att lära på många olika sätt. Arbetsmiljön ska uppmuntra elever och vuxna till att ta ansvar för sin inläring och att utvecklas till trygga, kreativa, demokratiska och ansvars-kännande individer.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Vid intervjuer med elever, personal och föräldrar uppges att det är lugnt på skolan och att eleverna trivs. Kränkningar är sällan förekommande. Vid skolan finns ett elevvårdsteam som agerar i samband med kränkande behandling. Om kränkningar inträffar kontaktas berörda föräldrar så snart som möjligt. Enligt eleverna agerar skolan omedelbart om kränkningar inträffar.

På skolan finns en mobbningsplan, en handlingsplan för trygghet och säkerhet samt en trivselplan. Efter inspektionsbesöket har mobbningsplanen reviderats till att omfatta det vidare begreppet kränkande behandling.

Skolan har en trivselgrupp som består av elever från varje klass och personal från alla arbetslag med uppgift att bland annat arbeta med skolans trivselplan och handlingsplan mot mobbning och kränkande behandling.

Elever skall kontinuerligt utbildas till kompisstödare med uppgift att se lite extra, våga gripa in vid situationer, våga agera, informera vuxna och finnas med vid samtal. Dessa elever skall också vara med i utformandet av skolans enkäter kring bland annat mobbningsfrågor.

Skolan arbetar vid olika tillfällen i faddergrupper, där alla skolans elever bildar åldersintegrerade grupper från de allra yngsta barnen till de äldsta. Dessa grupper fungerar vid friluftsdagar, temadagar och speciella aktiviteter där samtliga elever deltar.

Arbetet för jämställdhet sker integrerat i olika ämnen och i uppkomna situationer. Av elevsamtalen framkom att pojkar och flickor anser sig behandlas lika av personalen.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

Ett av Friggaskolans prioriterade mål är medinflytande för elever. Eleverna skall tränas i att med stigande ålder och mognad ta ett större personligt ansvar för sitt arbete och genom demokratiska arbetsformer förberedas för att delta i samhällslivet. Varje klass tar upp aktuella frågor på sina klassråd som hålls en gång per vecka. Dessa frågor kan handla om allt från klasskassa, trivsselfrågor, läxor, arbetsområden, friluftsdagar, enskilda klassfrågor och större gemensamma skolfrågor. Varje klass är representerad i skolans elevråd som har möten en gång per månad, där aktuella frågor från klassråden tas upp till diskussion och beslut. Skolans elever fungerar som ordförande och sekreterare och det finns alltid en personalrepresentant med vid mötena. Skolan har elevskyddsombud som deltar i skolans skyddsronder.

Bland de äldre eleverna startar arbetsveckan med planeringstid för elever och lärare, där den kommande veckans arbete struktureras. De yngre eleverna startar sin arbetsvecka med samtalsgrupper. Arbetsveckan avslutas alltid med elevernas vecko-utvärdering över sin egen insats och skolans arbete och ämnesinnehåll.

Eleverna gör regelbundna utvärderingar efter avslutade arbetsområden där de ger sin syn på arbetets upplägg och resultat. Dessa utvärderingar och synpunkter från eleverna ligger till grund för framtida arbetsgång. De yngsta barnen tränas regelbundet i att lära sig reflektera och utvärdera sitt eget lärande.

Elevsamtalen visade att eleverna anser sig ha mycket goda möjligheter att vara med och påverka både det egna arbetet och övriga frågor på skolan.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Skolan angav i ansökan om tillstånd att bedriva verksamhet att undervisningen skall följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94). Intervjuer med såväl elever som föräldrar visar att de känner förtroende för att skolan uppmuntrar eleverna att diskutera öppet och föra fram skilda uppfattningar och att undervisningen är saklig och tar upp olika åskådningar och värderingar.

Läromedel, bredvidläsningslitteratur, biblioteksböcker och hjälpmedel m.m. är av samma slag som de som används inom det offentliga skolväsendet.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

I Friggaskolans arbetsplan beskrivs arbetet med stöd till elever i behov av särskilda stödinsatser. Alla former av extra stöd bör ske på frivillig väg. Det skall vara ett erbjudande och inte upplevas som tvång. Extra stöd bör alltid ske i samförstånd med barnets föräldrar. Stödet kan ges under arbetet i klassen, i mindre grupper eller

enskilt. Viktigt är att stödet anpassas individuellt och att åtgärdsprogram utarbetas. Elever och föräldrarna erbjuds möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogram. För identifiering av elever i behov av stöd används bland annat diagnostiska prov.

Såväl elever som föräldrar är nöjda med det stöd som skolan erbjuder.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Bland Friggaskolans prioriterade mål finns medinflytande för föräldrar och användandet av närmiljön och samhället som källa för inläring.

Friggaskolan har under årens lopp provat ett antal olika samarbetsformer med föräldrar men har inte känt att man riktigt lyckats med att skapa ett aktivt reellt medinflytande för föräldrarna.

Utvecklingssamtal genomförs regelbundet och anses av skolan och föräldrarna vara väl fungerande. Tidigt under hösten inbjuder skolan föräldrarna till ett gemensamt informationsmöte. Dessutom genomförs i varje klass regelbundna klassmöten där information och gemensamma frågor tas upp.

Arbetsplaner och planeringsinformation läggs ut på skolans hemsida så att föräldrar kan följa med i skolarbetet och ge synpunkter. Enskilda föräldrar har deltagit vid genomförandet av vissa arbetsområden genom att föreläsa eller genom att bjuda in skolans elever och personal till sina arbetsplatser. Skolan har även inbjudit föräldrarna till pedagogiska kvällar. Syftet har varit att ge skolans pedagogiska syn på lärande, kunskap och arbetssätt.

Skolan informerar regelbundet föräldrarna om verksamheten genom veckobrev. Vid skolan finns ett föräldraråd där föräldrar har innehaft ordförande och sekreterarposterna och varit sammankallande till möten. Rektor kallas alltid till föräldrarådets möten.

Föräldrarna är mycket nöjda med den information som skolan ger.

Studiebesök genomförs på företag som har anknytning till något arbetsområde. Praktisk arbetslivsorientering ingår som ett viktigt komplement till skolans mera teoretiska ämnen. Den "ordinarie Prao-verksamheten" infaller i åk 8 men Friggaskolan har Prao-verksamhet även under tidigare skolår.

Prao-tiden kan variera mellan en och tre dagar. Prao-dagarna behöver inte tas ut i följd utan kan ligga som tre separata besök, antingen besöker man en arbetsplats under tre dagar eller också besöker man olika arbetsplatser under en dag.

Eleverna sköter själva all kontakt med respektive Prao-plats. De ringer, bokar dag och tid och kommer överens om gemensamma åligganden.

4.7 Bedömning

Inspektörerna bedömer att arbetet med mål och värdegrund är genomtänkt och väl fungerande. Personalen bedriver ett tydligt och medvetet arbete mot kränkande behandling. Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling har sin utgångspunkt i den enskilde elevens upplevelser.

Skolan har ett väl utvecklat system för det formella elevinflytandet, genom elevråd och klassråd.

Inspektörerna bedömer att eleverna har goda möjligheter att påverka innehållet i och uppläggningsen av hur den förestående arbetsveckan skall struktureras. Eleverna får systematisk träning i att planera och ta ansvar för det egna arbetet. Elevernas regelbundna utvärderingar av arbetsområden påverkar hur ett arbetsområde vid nästa tillfälle skall genomföras.

Inspektörerna bedömer att stödet till elever i behov av särskilt stöd är flexibelt och väl fungerande. Skolans grundtanke är att allt stöd skall ses som ett erbjudande och tas emot frivilligt.

Inspektörerna bedömer att samarbetet mellan hem och skola är förtroendefullt och fungerar väl. Friggaskolans samarbete med företag och samhället i närmiljön är väl avvägt och genomtänkt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolverket att verksamheten uppfyller författningarnas krav på att utbildningen skall motsvara grundskolans allmänna mål och värdegrund.

5 Skolans kvalitetsarbete.

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

Skolans personal utvärderar i slutet av läsåret sitt eget arbete. Lärarnas enskilda utvärderingar sammanställs till en utvärdering för hela skolan. Sammanställningen indelas i fyra delar: en del för det som fungerar bra, en del för det som behöver förändras inom en snar framtid, en del för det som omedelbart måste åtgärdas samt en del som behandlar framtidsfrågor.

Eleverna gör regelbundna utvärderingar efter avslutade arbetsområden där de ger sin syn på arbetets upplägg och resultat. Dessa utvärderingar och synpunkter från eleverna ligger till grund för framtida arbetsgång. De yngsta barnen tränas regelbundet i att lära sig reflektera och utvärdera sitt eget lärande.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2003/04 utgår från sju prioriterade målområden framtagna av arbetslagen. Dessa är temaarbeten, arbetsplaner, betygskriterier, medinflytande för elever, medinflytande för föräldrar, närmiljön och samhället som källa för inläring samt kompetens och verksamhetsutveckling. Varje målområde innehåller resultat, grund för bedömning och bedömning av måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen innehåller ingen beskrivning eller analys av hur väl skolan lyckas avseende de nationella kunskapsmålen.

Ledningsgruppen har satt samman kvalitetsredovisningen. Delar av den har tagits upp i föräldrarådet.

5.3 Bedömning

Skolverket bedömer att skolans kvalitetsarbete till stora delar lever upp till författningarnas krav men att skolans kvalitetsredovisning behöver utvecklas ytterligare.

Kvalitetsredovisningen ger en god bild av skolans verksamhet. Redovisningen bör dock utvecklas till att även omfatta analyser och bedömningar av hur väl skolan lyckas avseende de nationella kunskapsmålen.

Rättslig reglering

Utbildningen vid **fristående grundskolor** regleras i 9 kap. skollagen. I 2 § anges vad som krävs för godkännande:

"En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan (...) skall förmedla, skall godkännas, om

- 1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,*
- 2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,*
- 3. skolan står öppen för alla barn som enligt denna lag har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet, med undantag för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,*
- 4. skolan har minst 20 elever, om det inte finns särskilda skäl för ett lägre elevantal,*
- 5. (.)*
- 6. skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*
- 7. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor. En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning."*

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 7 § skollagen skall utbildningen vid fristående grundskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen skall huvudmannen för en fristående skola anmäla till hemkommun om en skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående grundskolor och särskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen skall iaktta sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.